

ת"פ 50293/08/15 - מדינת ישראל נגד אליעזר אמת

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 50293-08-15 מדינת ישראל נ' אמת

בפני כבוד השופט אילן סלע
מדינת ישראל באמצעות משטרת ישראל - שלוחת תביעות יהודה שי ע"י המאשימה
עו"ד אבי בוזו
נגד
אליעזר אמת ע"י ב"כ עו"ד עדי קידר הנאשם

החלטה

1. בפני בקשה להורות על ביטול כתב האישום שהוגש כנגד הנאשם לפי סעיף 150 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן: "החסד"פ"), מחמת הגנה מן הצדק.

כתב האישום וטענות הצדדים

2. כתב האישום שהוגש כנגד הנאשם מייחס לו עבירה של תקיפה לפי סעיף 379 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

3. בשל חשיבות האמור בכתב האישום לצורך ההכרעה בבקשה, כתב האישום יובא כלשונו:

1. בתאריך 24.01.2014 בשעה 9:00 או בסמוך לכך, בשלוחה המזרחית של היישוב כרמל (להלן: "המקום"), התקיים טקס נטיעת עצים על ידי תושבי היישוב וביניהם הנאשם.
2. בהמשך למתואר הגיעו למקום עדר כבשים המונהג בידי סלימאן הדאלין, בלאל הדאלין, מליחה הדאלין (להלן: "המתלוננת") ואחרים שזהותם אינה ידועה למאשימה.
3. במקום החל ויכוח, תוך שהנאשם ואחרים החלו לנסות ולהרחיק את עדר הכבשים, כאשר המתלוננת ניגשה לנאשם בעודו מנסה לעשות כן, הדפה אותו בחזקה, ואילו הנאשם נתן למתלוננת באמצעות ידו הימנית אגרוף לראשה עד שנפלה.
4. במעשיו כאמור לעיל, תקף הנאשם את המתלוננת שלא כדין וללא הסכמתה.

4. לטענת ב"כ הנאשם, עובדות כתב האישום מלמדות על אכיפה בררנית פסולה כנגד הנאשם, שעה שבשל האירוע המתואר בכתב האישום הוגש כתב אישום כנגד הנאשם ולא כנגד המתלוננת.

5. ביום 21.02.17 הודיע ב"כ המאשימה לבית המשפט כי התיק כנגד המתלוננת נסגר על ידי קצין הפס"ד ממרחב חברון מחוסר ראיות.

6. לצד זאת, בתגובה לטענה להגנה מן הצדק טען ב"כ המאשימה כי מקרה זה אינו בא בגדרם של המקרים החריגים בהם יורה בית המשפט על ביטול כתב אישום בשל הגנה מן הצדק. כן ציין כי לתביעה שיקול דעת רחב בהחלטתה את מי להעמיד לדין וכי בהתאם לפסיקה החלטה שלא להעמיד לדין את כלל החשודים באותו אירוע פלילי כאכיפה חלקית לגיטימית.

7. ב"כ המאשימה הוסיף וטען כי עובדות כתב האישום מושתתות על סרט המתעד את האירוע ועל כן יש לדחות את ההכרעה בשאלת ההגנה מן הצדק לאחר פרשת התביעה במסגרתה גם יוגש הסרט. לדבריו, הסרט מלמד כי המתלוננת הייתה נסערת מתקיפת הנאשם את עדר הכבשים שלה והיא הזיזה אותו מהעדר. בתגובה הנאשם הסתובב אליה והלם בה בעוצמה רבה והיא נפלה לארץ. לדבריו, התנהגות המתלוננת חוסה תחת הסייג של הגנה עצמית ועל כן מן הדין היה לסגור את התיק בעניינה. בנוסף, תגובתה של המתלוננת הייתה מתונה בנסיבות העניין ופעולת הנאשם הייתה בלתי מידתית. כן נטען כי המתלוננת ילידת 1956 וגם בכך יש כדי לאבחן בינה לבין הנאשם שהוא יליד 1980.

דין והכרעה

הדין עם הנאשם.

8. טענת הגנה מן הצדק, שטענת אכיפה בררנית הינה אחת מענפיה, קבועה כיום במסגרת סעיף 149(10) לחסד"פ. סעיף זה קובע כי לנאשם תעמוד הגנה מקום בו "הגשת כתב האישום או ניהול ההליך הפלילי עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגנות משפטיות". בפסק הדין בעניין **בורוביץ'** (ע"פ 4855/02 **מדינת ישראל נ' בורוביץ'**, פ"ד נט(6) 776 (2005)), שניתן עוד בטרם נחקק סעיף 149(10) האמור וההגנה מן הצדק הייתה יציר הפסיקה, נקבע כי מאחר ומדובר בתוצאה מרחיקת לכת, בית המשפט מחויב בהתייחסות זהירה במיוחד כאשר מועלית בפניו טענה מעין זו, וביטול הליך פלילי בשל הגנה מן הצדק ייעשה רק במקרים חריגים ביותר, והשימוש בהגנה זו לביטול כתב האישום ייעשה במשורה. לא כל מעשה נפסד שעשו רשויות החקירה או המאשימה יצדיק את המסקנה שדין האישום להתבטל מטעמי הגנה מן הצדק (ראו: ע"פ 6328/12 **מדינת ישראל נ' פרץ** (פורסם בנבו, 10.09.13); ע"פ 4988/08 **פרחי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 18.08.11)).

9. ואכן, הכלל הוא, כי למאשימה, ככל רשות מנהלית, עומדת חזקת התקינות המנהלית, שלפיה מוחזקת היא כמי שפעלה כדין, כל עוד לא הוכח אחרת. בהקשר זה של אכיפה בררנית, בתי המשפט ציינו לא פעם כי "יש לזכור כי לא כל הבחנה שבין העמדתו לדין של פלוני ובין אי-העמדתו לדין של אלמוני, היא עניינים קרוב ככל שיהא, הינה הבחנה פסולה המהווה אכיפה בררנית. כך הדבר במקרים שבהם על-אף הדמיון שבין מעשיהם של שניים, קיים שוני אשר מצדיק התייחסות נבדלת בשאלת הגשתו של כתב אישום" (ע"פ 3667/13 **ח'טיב נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 14.10.2014)). אכיפה בררנית פסולה היא אכיפה המבדילה בין בני-אדם דומים או בין מצבים דומים לשם השגת מטרה פסולה, או על יסוד שיקול זר או מתוך שרירות גרידא (בג"ץ 6396/96 **זקין נ' ראש עיריית באר שבע**, פ"ד נג(3)

298, 305 (1999).

10. בשים לב לכך, לא ניתן להעלות טענה לאכיפה בררנית כטענה בעלמא או בהעלאת סימני שאלה בלבד. על הטוען לה מוטלת החובה להניח תשתית עובדתית המתאימה כי בוצעה לכאורה הבחנה לא ראויה בין מי שנתונים הרלוונטיים שווים (ע"פ 8551/11 **כהן סלכני נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 12.08.12); ע"ח (מחוזי-חי') 12713-04-14 **אופנהיימר נ' המועצה האזורית מנשה** (פורסם בנבו, 30.04.14); תפ"ח (מחוזי-חי') 22427-06-14 **מדינת ישראל נ' בוחדנה** (פורסם בנבו, 19.11.14)).

11. מטעם זה, ישנם מקרים רבים בהם אין מנוס משמיעת הוכחות לצורך ההכרעה בשאלת קיומה של הגנה מן הצדק בשל אכיפה בררנית, כדי להכריע בשאלה אם מדובר בהבחנה לא ראויה או שקיימת הצדקה להבחנה. בהקשר זה יש לתת את הדעת לצד שיקולים של דיות ראיות גם לשיקולים אחרים כמידת העניין הציבורי של העמדת מעורבים אחרים, וכיוצ"ב.

ואולם, במקרה זה, אין צורך בשמיעת ראיות ואין הצדקה לכך.

12. במה דברים אמורים? אכן, בתגובתו של ב"כ המאשימה הוא ציין כי למתלוננת עומד הסייג של הגנה עצמית ואולם, לא זו בלבד שמהודעת המאשימה בדבר סגירת התיק עולה כי הוא נסגר מחוסר ראיות ולא בשל העדר אשמה בשל הגנה עצמית; ולא זו בלבד שקיימת בסתירה בין הטענה להעדר ראיות כנגד המתלוננת לבין טענת ב"כ המאשימה כי יש סרט המתעד את כל האירוע והוא עומד בבסיס הראיות כנגד הנאשם; אלא שבעיקר - אין מקום לטעון טענות עובדתיות השונות מהאמור בכתב האישום. כתב האישום, בחלק העובדות שלו, קובע את תחומי הדיון ומציג את תמונת ה"עובדות" שהתביעה מתעתדת להוכיח ושמוכחן תבקש להרשיע את הנאשם. למעשה אפוא, הנאשם יכול היה להודות בעובדות כתב האישום כלשון ואז לטעון להגנה מן הצדק (טענה שבהתאם להוראת סעיף 151 לחסד"פ ניתן להעלות בכל שלב משלבי ההליך הפלילי), שעולה מתוך עובדות כתב האישום.

13. עובדות כתב האישום כשלעצמן כפי שהובאו לעיל מלמדות כי מי שהחלה את האירוע הייתה המתלוננת אשר הגיעה עם עדר הכבשים למקום בו התקיים טקס בו השתתף הנאשם. מכתב האישום גם עולה כי מי שהעלתה את האירוע מדרגה ועברה למגע פיזי בין הצדדים הייתה המתלוננת אשר כלשון כתב האישום **הדפה את הנאשם בחזקה**. כתב האישום מלמד מתוכו כי הנאשם אך הגיב לאותה הדיפה חזקה שהמתלוננת דחפה אותו. טענת ב"כ המאשימה בתגובתו כי המתלוננת אך הגיבה לפרובוקציה של הנאשם אינה עולה בקנה אחד עם עובדות כתב האישום; גם טענתו כי למתלוננת עומד סייג של הגנה עצמית אינה עולה בקנה אחד עם עובדות כתב האישום (וכאמור, הדבר גם לא עמד בבסיס סגירת התיק כנגדה); וכך גם הטענה כי המתלוננת אך הזיזה את הנאשם מעדר הכבשים והנאשם הגיב באופן בלתי מידתי אינה עולה בקנה אחד עם תיאור העובדות בכתב האישום לפיהן המתלוננת הדפה את הנאשם בחזקה.

14. בנסיבות אלו, שעה שמעובדות כתב האישום עצמו עולה כי קיימת אפליה של ממש בין הנאשם לבין המתלוננת, בכך שסמכות האכיפה הופעלה רק כנגד הנאשם ולא כנגד המתלוננת שמכתב האישום עצמו עולה כי מעשיה היו לכל

הפחות דומים למעשים המיוחסים לנאשם, ללא כל טעם להבחנה ביניהם, עצם ניהול ההליך הפלילי עומד בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית. למעשה, מבוקש לשמוע ראיות אשר יציגו תמונה שונה מזו העולה מכתב האישום באשר להתנהגות הנאשם והמתלוננת, ולכך אין כל הצדקה. פגיעה בשוויון המצדיקה ביטול כתב אישום מחמת הגנה מן הצדק אינה כרוכה בהוכחת שיקולזר, הפליהמכוונתוודניתאזאפילו חוסרתום לב שעמדו בבסיס החלטות הרשות (ראו: ע"פ (מחוז-ת"א) 70095/08 **מדינת ישראל נ' אור** (פורסם בנבו, 7.09.09)); ע"פ 6328/12 בעניין **פרץ**). די בכך שבנסיבות העולות מתוך כתב האישום יש חוסר שוויון ברור בכך שהנאשם נאלץ להתגונן והמתלוננת - לא.

בשים לב לכל האמור, אין אלא לקבוע כי ניהול ההליך הפלילי בנסיבות האמורות עומד בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית, ובהתאם למבחנים שנקבעו בעניין **בורוביץ'**, לא ניתן היה לרפא זאת במקרה זה באמצעי מתון ומידתי יותר, ועל כן אני מורה על ביטול כתב האישום.

ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום.

ניתנה היום, י"ד סיוון תשע"ז, 08 יוני 2017, בהעדר הצדדים.